

PM 2008:197 RVI (Dnr 327-1316/2008)

Konsekvenserna av pågående arbetsmarknadskonflikt inom landstinget

Skrivelse av Teres Lindberg (s)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen om konsekvenserna av pågående arbetsmarknadskonflikt inom landstinget av Teres Lindberg (s) anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför.

Föredragande borgarrådet Ewa Samuelsson anför följande.

Ärendet

Teres Lindberg (s) begär i skrivelsen svar på fyra frågor som aktualiserats i samband med en arbetsmarknadskonflikt inom landstinget under våren 2008.

Frågorna gäller samverkansstruktur mellan landstinget och staden, information om konfliktläget och ansvarsfrågor i förhållande till stadsdelsförvaltningarna under konflikten samt frågor om hur staden på övergripande nivå avser säkerställa enhetlig hantering av och samla information om konfliktens effekter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldre nämnden samt stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö.

Stadsledningskontoret konstaterar att det under hela konflikten togs löpande kontakter på såväl lednings- som tjänstemannanivå mellan staden centralt och Sveriges kommuner och landsting (SKL) som arbetsgivarpart. Äldrecheferna var informerade om landstingets neddragning av vårdplatsantalet med anledning av arbetsmarknadskonflikten. Stadsdelsförvaltningarna ombads att till äldreförvaltningen lämna uppgifter om lägesbeskrivning samt hur man planerade att åtgärda situationen. Arbetsmarknadskonflikten fick mycket små konsekvenser för stadens verksamheter eftersom strejken inte riktade sig mot Stockholms stad som arbetsgivare. Inga arbetstagare i staden var uttagna i konflikten. Några övervältringseffekter på kommunen har inte heller uppmärksamrats.

Äldre nämnden konstaterar att situationen under arbetsmarknadskonflikten aldrig hann bli akut och bedömningen från såväl äldreförvaltningen som landstinget är att flödena inom äldre vården fungerade utmärkt och att stadens äldre fick en god vård och omsorg. Äldre nämnden anser att en avstämning med landstinget av effekterna av arbetsmarknadskonflikten bör göras. Dels för att lära av organisationernas krismedvetenhet och dels för att förbättra samverkan i akuta situationer där enskilda riskerar att drabbas.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd konstaterar att vårdkonflikten inom landstinget inte medförde några konsekvenser för de äldre eller äldreomsorgsverksamheten inom stadsdelsområdet Rinkeby-Kista.

Skärholmens stadsdelsnämnd konstaterar att vårdkonflikten tog slut innan den fick konsekvenser för stadsdelens verksamheter. En samverkansstruktur mellan huvudmännen finns. Under vårdkonflikten kom löpande information via e-post och på chefsmöten till äldrechefer för att de skulle ha möjlighet förbereda eventuella åtgärder med anledning av vårdkonflikten. På såväl beställarenheten som på stadsdelens utförarenheter fanns under vårdkonflikten beredskap för att ta emot personer som snabbt behövt skrivas ut från slutenvården.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att vårdkonflikten inte medförde några större men för de äldre i Älvsjö och att inga äldre fick ligga kvar på sjukhus, trots att de var utskrivningsklara, på grund av konflikten. Nämndens mening är att det finns en upparbetad fungerande samverkansstruktur genom den överenskommelse som finns mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård, men att det finns vissa problem med hur samverkan tillämpas på biståndsbedömningsnivå. Nämnden anser att vårdkonflikten inte har medfört något övertagande av landstingsansvar för Älvsjös vidkommande.

Mina synpunkter

Det är glädjande att konstatera att stadens beredskap för arbetsmarknadskonflikten var mycket god och att de äldre inte drabbades. Några övervältringseffekter på kommunen kunde inte heller uppmärksammas. För framtiden är det dock viktigt att det sker en ordentlig avstämning med landstinget. Dels för att lära av organisationernas krismedvetenhet, dels för att förbättra samverkan i akuta situationer där enskilda riskerar att drabbas.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen om konsekvenserna av pågående arbetsmarknadskonflikt inom landstinget av Teres Lindberg (s) anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför.

Stockholm den 25 september 2008

EWA SAMUELSSON

Bilaga

Skrivelse om konsekvenserna av pågående arbetsmarknadskonflikt inom landstinget av Teres Lindberg (s), dnr 327-1316/2008.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Teres Lindberg (s) begär i skrivelsen svar på fyra frågor som aktualiserats i samband med en arbetsmarknadskonflikt inom landstinget under våren 2008.

Frågorna gäller samverkansstruktur mellan landstinget och staden, information om konfliktläget och ansvarsfrågor i förhållande till stadsdelsförvaltningarna under konflikten samt frågor om hur staden på övergripande nivå avser säkerställa enhetlig hantering av och samla information om konfliktens effekter.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldre nämnden samt till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret begränsar sitt yttrande till de frågor i skrivelsen som gäller hanteringen av arbetsmarknadskonfliktens effekter på övergripande nivå.

Under hela konflikten fanns, som alltid vid denna typ av situationer, löpande kontakter på såväl lednings- som tjänstemannanivå mellan staden centralt och Sveriges kommuner och landsting (SKL) som arbetsgivarpart.

Med anledning av konflikten hade staden genom representanter från äldre roteln och äldre förvaltningen möte med landstingsråd och medicinsk rådgivare/överläkare där information utbyttes och förutsättningar gicks igenom.

I skrivelsen ställer Teres Lindberg (s) frågan om det finns upparbetad samverkansstruktur mellan de båda huvudmännen på central tjänstemannanivå. Stockholms stad och Stockholms läns landsting har sedan 2002 en struktur kring samverkan, beslutad av respektive huvudmäns fullmäktige. Från staden deltar representanter från stadsledningskontoret, äldre förvaltningen, socialtjänstförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

I skrivelsen ställs också frågan om stadsdelsförvaltningarna och äldre cheferna var informerade om läget och ansvarsfrågan, om de har förberett att varslen löpte ut och att vårdplatserna skulle dras ner. Enligt information från äldre förvaltningen var äldre cheferna informerade om landstingets neddragning av vårdplatsantalet med anledning av arbetsmarknadskonflikten. Stadsdelsförvaltningarna ombads att till äldre förvaltningen lämna uppgifter om lägesbedrivning samt hur man planerade att åtgärda situationen. För stadens äldre omsorgschefer är ansvarsfrågan tydlig.

Berörda förvaltningschefer får löpande den information som finns och bedöms nödvändig för att verksamhetsansvariga ska kunna säkerställa att stadens verksamheter kan fungera väl även om förutsättningarna skulle påverkas.

Arbetsmarknadskonflikten våren 2008, som skrivelsen avser, fick mycket små konsekvenser för stadens verksamheter eftersom strejken inte riktade sig mot Stockholms stad som arbetsgivare. Inga arbetstagare i staden var uttagna i konflikten. En viss oro uttrycktes av chefer om vad en upptrappning av konflikten skulle kunna innebära. Det kan ses som ett relevant förhållningssätt och en förberedelse för att kunna hantera eventuella effekter av vad en utvidgning av konflikten skulle kunna ha inneburit.

Några övervältrings effekter på kommunen har inte uppmärksamats.

Som svar på skrivelsen från Teres Lindberg (s) om konsekvenserna av pågående arbetsmarknadskonflikt inom landstinget föreslås att detta tjänsteutlåtande överlämnas och åberopas.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 augusti 2008 att som sitt svar på remissen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Strejken avbröts den 28 maj då Vårdförbundet och arbetsgivaren Sveriges kommuner och landsting accepterat medlarnas bud i avtalsförhandlingarna om nya löner för Vårdförbundets medlemmar.

Enligt Peter Rönnerfalk medicinsk rådgivare och överläkare gick allt över förväntan bra och det märktes att alla parter gjorde sitt yttersta. Flödena inom äldrevården fungerade utmärkt och ledningsansvariga inom landstinget har framfört ett tack för ett gott samarbete och för att staden tog sitt ansvar.

Äldreförvaltningen begärde in uppgifter från stadsdelsförvaltningarna dels en lägesbeskrivning över situationen med utskrivningsklara patienter och dels en redovisning om hur man planerar att åtgärda situationen. Tio stadsdelsförvaltningar har besvarat frågorna. I stort sett svarade stadsdelsförvaltningarna att de hade mycket få utskrivningsklara patienter under den aktuella perioden strejken pågick. Landstinget skickar ofta dels kallelse till vårdplanering samt utskrivningsklardatum samtidigt vilket innebär att äldre som är utskrivningsklara kan bli kvar fem dygn längre efter utskrivningsklardatumet. Detta förklarar landstingets statistik över det stora antalet utskrivningsklara patienter. Stadsdelsförvaltningarna beräknar sin statistik över utskrivningsklara patienter från och med det datum kommunens betalningsansvar inträder.

Nedan följer ett axplock från de svar som stadsdelsförvaltningarna angett:

- Finns redan en rutin om att genomföra vårdplanering samma dag eller senast dagen efter att kallelse om vårdplanering inkommit.
- Vårdplanera alla utskrivningsklara patienter och ordna med hemgång till ordinärt boende.
- Snabbt svara på vårdplaneringskallelser och genomföra vårdplaneringar.
- Åtgärda situationen genom att se till att det finns en fungerande planering för alla som nu vistas på sjukhus.
- Informerat hemtjänstenheterna om att de äldre kan komma hem snabbare och i sämre skick.
- De flesta kommer åter till bostaden, även utskrivning direkt till sjukhem förekommer.
- Ordna med korttidsvård för de som inte bedöms kunna gå hem till ordinärt boende.
- Uppstår problem avser vi att i första hand köpa korttidsplats och om detta inte är möjligt får hemtjänstinsatser sättas in och eventuellt utökas till en för den enskilde lämplig nivå.
- Äldre med demenshandikapp erbjuds plats på korttidsboende i väntan på permanent plats i gruppboende om hemsituationen är ohållbar.
- Korttidsvård bedöms inte kunna erbjudas som ett alternativ till hemgång.
- Hitta fungerande lösningar för att få ut alla som har beslut om insatser.

Skribenten tar i skrivelsen upp några frågeställningar:

1. Finns det upparbetad samverkansstruktur mellan de bägge huvudmännen på central tjänstemannanivå?

Stockholms läns landsting och Stockholms stad har sedan länge en upparbetad struktur kring samverkan. Från staden finns representanter från stadsledningskontoret, äldreförvaltningen, socialtjänstförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Samverkansöverenskommelsen ses

för närvarande över.

2. Är stadsdelsförvaltningarna och äldrecheferna informerade om läget och ansvarsfrågan, har de förberett att varslen löper ut och att vårdplatserna dras ner?

Äldreomsorgscheferna informerades den 8 maj om landstingets neddragning av vårdplatsantalet med anledning av arbetsmarknadskonflikten. För stadens äldreomsorgschefer är ansvarsfrågan tydlig. På olika sätt har de förberett organisationen.

3. Avser staden att på övergripande nivå säkerställa en enhetlig hantering av de effekter som kan tänkas uppstå i kölvattnet av denna vårdkonflikt. Dels utifrån den praktiska hanteringen av enskilda ärenden och de äldre och dels utifrån behovet av att staden agerar samfällt, tar sitt ansvar och samtidigt inte övertar landstingets ansvar för sjukvård?

Strejken upphörde den 28 maj. Situationen hann aldrig bli akut och bedömningen från såväl äldreförvaltningen som landstinget är att flödena inom äldreomsorgen fungerade utmärkt och att stadens äldre fick en god vård- och omsorg.

4. Avser staden att övergripande samla information om antalet individer detta kan röra sig om.

Förvaltningen anser att en avstämning med landstinget av effekterna av arbetsmarknadskonflikten bör göras. Dels för att lära av organisationernas krismedvetenhet och dels för att förbättra samverkan i akuta situationer där enskilda riskerar att drabbas.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Som svar på den i skrivelsen ställda frågan om det finns en upparbetad samverkansstruktur mellan de bägge huvudmännen på central tjänstemannanivå, kan förvaltningen för sin del meddela följande.

Mellan kommunen och landstinget har centralt träffats en överenskommelse angående hälso- och sjukvårdsansvaret för äldre och personer med funktionsnedsättning, som behandlar respektive huvudmans ansvar samt formerna för samverkan mellan parterna. Staden och landstinget har inom sina respektive verksamhetsområden ansvar för att äldre och personer med funktionsnedsättning får nödvändigt stöd, service och hälso- och sjukvård. Huvudmännen har ett lagstadgat ansvar för att samverka så att den enskilde möter välfungerande organisationer och att resurser utnyttjas effektivt. Utifrån den centrala överenskommelsen finns även lokala överenskommelser om samverkansrutiner mellan berörda parter inom respektive stadsdelsområde. Med anledning av de organisatoriska förändringar som genomförts inom såväl kommunens som landstingets verksamheter finns behov av att revidera dessa lokala överenskommelser.

Lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård reglerar därtill frågor i anslutning till att utskrivningsklara patienter ska överföras från landstingets slutenvård till annan lämplig boendeform eller till det egna hemmet med det stöd som kan erfordras.

Inom stadsdelsområdet Rinkeby-Kista finns också en lokal ledningsgrupp det s.k. stadsdelsrådet, för samverkan mellan förvaltningen och landstinget. I stadsdelsrådet ingår tjänstemän på ledningsnivå inom förvaltningen, verksamhetschefer inom stadsdelsrådets vårdcentraler, representanter för psykiatrisk verksamhet i området samt representanter för beställaren inom HSN-förvaltningen. Någon gång per år deltar även representant från försäkringskassa och arbetsförmedling vid stadsdelsrådets sammanträde.

På den därefter i skrivelsen ställda frågan om stadsdelsförvaltningarna och äldrecheferna är informerade om läget och ansvarsfrågan, om de förbereder att varslen löper ut och att vårdplatserna dras ned, kan Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning konstatera följande.

Såväl chefer som medarbetare inom verksamhetsområdet äldreomsorg följde kontinuerligt vårdkonflikten inom landstinget. I skrivelse av den 8 maj 2008 till stadsdelsdirektörer och äldreomsorgschefer begärde också äldreförvaltningen in en lägesbeskrivning över situationen med utskrivningsklara patienter tillsammans med en redovisning över hur stadsdelsförvaltningarna planerade att åtgärda situationen. I sitt brev till stadsdelsförvaltningarna underströk äldreförvaltningen vikten av att den enskilde inte skulle drabbas och att det var viktigt att staden tog sitt vårdgivaransvar för utskrivningsklara patienter.

I svaret till äldreförvaltningen konstaterade stadsdelsförvaltningen att man inom förvaltningen hittills inte upplevt några förändringar mot tidigare. Vidare redovisades att om problem skulle komma att uppstå, var det förvaltningens strategi att vid behov i första hand köpa korttidsplatser och om detta inte var möjligt var avsikten att sätta in, eventuellt utöka, hemtjänstinsatser till en för den enskilde lämplig nivå.

Förvaltningen kan slutligen konstatera att vårdkonflikten inom landstinget inte medförde några konsekvenser för de äldre och äldreomsorgsverksamheten inom stadsdelsområdet Rinkeby-Kista.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att godkänna remissvaret enligt förslag till beslut.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Vårdkonflikten tog slut innan den fick konsekvenser för stadsdelens verksamheter.

En samverkansstruktur mellan huvudmännen finns och stadens representanter i den är bland annat chefen för äldreförvaltningen.

Under vårdkonflikten kom löpande information via e-post och på chefsmöten till äldrechefer för att de skulle ha möjlighet förbereda eventuella åtgärder med anledning av vårdkonflikten.

På såväl beställarenheten som på stadsdelens utförarenheter fanns under vårdkonflikten beredskap för att ta emot personer som snabbt behövt skrivas ut från slutenvården.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens mening är att det finns en upparbetad fungerande samverkansstruktur genom den överenskommelse som finns mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård.

Denna överenskommelse uppdateras under 2008 av parterna, för stadens del har äldre-

nämnden detta ansvar. Stadsdelsförvaltningen har till äldreförvaltningen pekat på en del problem inom samarbetet som inte följer överenskommelsen, bl.a. att alla inom landstingets produktion inte känner till innehållet i överenskommelsen. Detta har bl.a. i vissa fall orsakat att läkare tillsammans med anhöriga förberett att en äldre patient ska överföras till sjukhem redan innan vårdplanering kommit till stånd. Andra problem har varit att biståndsbedömare klagat över att vissa läkare haft svårt att respektera biståndsbedömarnas kompetens som därmed stört den gemensamma vårdplaneringen. Förvaltningen anser därför att en systematisk avvikelshantering av samverkan borde struktureras upp mellan parterna, inte bara att avvikelserna skrivs in på Web Care som sker idag. Det borde införas återkommande och strukturerade möten mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting på en övergripande nivå, där avvikelser mot överenskommelsen hanteras.

Förvaltningens uppfattning är att vårdkonflikten inte medförde några större men för de äldre i Älvsjö och inga äldre fick ligga kvar på sjukhus p.g.a. konflikten, trots att de vara utskrivningsklara.

Slutligen är förvaltningens uppfattning att vårdkonflikten inte medfört övertagande av landstingsansvar för Älvsjös vidkommande.